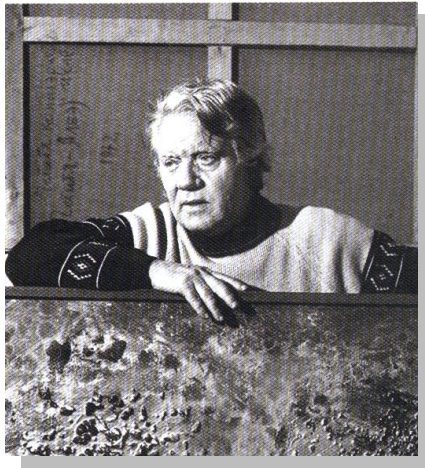

Ministerul Culturii al Republicii
Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”

OAMENII MOLDOVEI MELE

MIHAI GRECU

Chișinău 2016

„Arta maestrului Mihai Grecu înseamnă generoasă
deschidere – spre lumină, spre viață, spre oameni.”

(Leo Butnaru)

Artistul plastic Mihai Grecu s-a născut la 22 noiembrie 1916 în s. Faraonovca, județul Cetatea Albă, sudul Basarabiei (astăzi regiunea Odesa).

Copilăria și-a petrecut-o în satul Tașlăc, în familia părinților adoptivi Elena și Grigore Pascaru. Între 1929-1937 a studiat la Școala Normală din Cetatea Albă. Având înclinație către arta plastică a făcut, fiind încă elev, câteva expoziții personale de pictură în sălile din Cetatea Albă. Acest fapt i-a adus Premiul Mare al tineretului artistic din România și recomandat pentru sejur la tabăra de creație de la Baia Mare (1935) și Balcic (1936, 1937), unde a lucrat alături de marii pictori: N. Tonitza, L. Crigorescu, I. Izer, H. Catargi.

Ulterior, și-a continuat studiile la Academia de Arte Plastice din București, unde i-a avut ca profesori pe F. Șirato, E. Stoienu, N. Dărăscu (1937-1940) și la Școala de Arte Plastice „I. Repin” din Chișinău, la profesorul M. Gamburd (1940-1941).

În 1941 s-a evacuat în Rusia, unde a lucrat la depoul de locomotive din Uralsk. Acolo a pictat *Maternitate* (1944), lucrare care astăzi face parte din tezaurul colecției Muzeului Național de Artă al Republicii Moldova.

După război, în 1945, a revenit la Chișinău, devenind în același an membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Moldova.

Creația lui Mihai Grecu a cunoscut trei perioade distincte, care i-au marcat operele. Prima cuprinde anii 1950-1960 și poate fi identificată cu însușirea profesională a limbajului plastic profesionist în domeniul desenului, compoziției și cromaticii coloristice. Printre cele mai cunoscute opere din această perioadă se numără *Femeie cu broboadă galbenă* (1956), *Natură statică cu pești uscați* (1956), *Răscoala din Tatarbunar* (1957), *Primăvara* (1957), *Țăran cu pălărie* (1957), *Între zidurile temniței* (1957) ș.a.

Cea de-a doua perioadă, 1960-1975, reflectă experimentele coloritului decorativ. Din șirul tablourilor de rezonanță din această perioadă fac parte *Fetele din Ceadâr-Lunga* (1960), *O zi de toamnă* (1964), *Recruții* (1965), *Ospitalitate* (1966-1967), tripticul *Istoria unei vieți* (1967) și o serie de peisaje moldovenești cu case, beciuri, grădini, porți, precum și portrete.

Opera sa din ultima perioadă este pătrunsă de filozofia și mitologia artei populare naționale, îmbinate cu rafinamentul discursului pictural în contextul mișcărilor artistice moderne europene. Seria pânzelor *Masa pomenirii* (1976), *Pâinea și soarele* (1977), *Luna la Butuceni* (1979), *Porțile* (1979), *Cimitirul de la Butuceni* (1981), *Anotimpurile* (1984) și multe altele au fost concepute și datorită ideilor marelui Brâncuși.

A avut numeroase expoziții personale atât la Chișinău, cât și dincolo de hotarele țării. Format în spațiul culturii românești, Mihai Grecu a fost considerat un inovator și o „personalitate complexă și extrem de dotată”, care a revoluționat artele plastice din Moldova. Multe din tablourile sale au intrat în colecția de aur a picturii moldovenești.

În anul 1972 i se conferă Titlul onorific „Maestru Emerit al Artelor” din Republica Moldova, iar în 1987 – Titlul Artist al Poporului. Din 1992 a fost ales membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei.

Pentru merite deosebite în artă i-au fost acordate numeroase distincții și premii: Medalia de Aur la Expoziția Realizărilor Economice Naționale – EREN (1966, pentru tabloul *O zi de toamnă* și în 1970, pentru tripticul *Istoria unei vieți*); Premiul de Stat al Republicii Moldova (1978); Premiul de Stat al URSS (1990); Premiul Mare al Ministerului Culturii din România (1991, pentru tabloul *Omagiu strămoșilor*); Ordinul Republicii (1992); Premiul de Excelență al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova (1997).

Se stinge din viață la 9 aprilie 1998 la Chișinău.

În cadrul expozițiilor *Saloanele Moldovei*, Bacău (România) – Chișinău (Republica Moldova) din anul 1999 s-a inaugurat Premiul „Mihai Grecu”.

BIBLIOGRAFIE

Referințe critice

Mihai Grecu: biobibliogr. / alcăt.: S. Miron; cop.: D. Popa-Miu. – Ch.: Bibl. Naț. a RM, 2006. – 216 p.: il. – (Moldavica: Plasticienii Moldovei).

Toma, Ludmila. Mihai Grecu: [album] / L. Toma; diapozitive color: A. Ovcinnikov; fotogr.: C. Grozdev, I. Chibzi. – Ch.: Ed. Uniunii Scriitorilor, 1997. – 100 p.: il.

Toma, Ludmila. Mihai Grecu / L. Toma; trad. din lb. rusă: I. Nechit; trad. în lb. engl.: Iu. Robu; prelucr. imag.: M. Bacinschi. – Ch.: ARC, 2006. – 112 p.: il. – (Maeștri basarabeni din sec. XX).

Proportțiile muzicale ale culorii / Mihai Grecu; consemn.: Nina Jovmir // Jovmir, Nina. Verificat: au sufletele inundate de muzică / Nina Jovmir. – Ch., 2012. – P. 29-34.

Purice, Lucia. Artistul care rămâne un rebel / Lucia Purice, Vlad Zbârciog // Purice, Lucia. A patra dimensiune / Lucia Purice. – Ch., 1991. – P. 28-33.

Bulat, Vladimir. Despre vizibil și ascuns / Vladimir Bulat // Contrafort. – 2016. – Nr. 5-6. – P. 21, 23.

Dedicații lirice

Bosi-Dumeneanu, Gheorghe. Alegorie cu alb: lui M. Grecu / Bosi-Dumeneanu, Gheorghe. Tainele tăcerii / Gheorghe Bosi-Dumeneanu. – Timișoara, 2007. – P. 18.

Loteanu, Emil. Cetățile de păclă: lui Mihai Grecu / Emil Loteanu // Poeți din Basarabia: Un veac de poezie românească. – Ch., 2010. – P. 167.

Loteanu, Emil. Cetățile de păclă: pictorului Mihai Grecu // Loteanu, Emil. Ritmuri: versuri / Emil Loteanu. – Ch., 2007. – P. 92-93.

Zbârciog, Vlad. Băiatul cu boii: lui Mihai Grecu // Zbârciog, Vlad. Între timp și nemoarte / Vlad Zbârciog. – Timișoara, 2007. – P. 30-31.

Referințe

Arta adevărată e un miracol. Pentru că e una să faci artă conformistă, inventată, sugerată de concepte desuete, și cu totul altceva e să cucerești sufletele, să îmbrățișezi lumea și să-i propui o artă inspirată din noianul vieții...

Mihai Grecu

Mihai Grecu este personalitatea fascinantă și plină de înțelesuri, care a reușit să păstreze bazele artei românești și să imprime o orientare sigură evoluției artei naționale moderne pe meleagurile noastre.

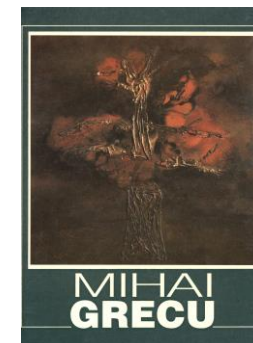
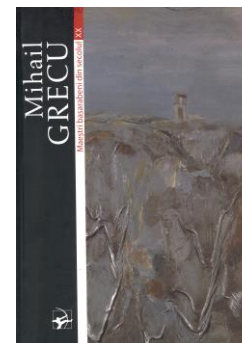
Sofia Bobernaga

Pentru mulți amatori de pictură, Mihai Grecu este un Demiurg, un creator al unei lumi pline de metamorfoze. El improvizează un joc cu mijloacele tehnice și cu miraculoasa creare de forme, care uimesc, incită imaginația și îmbogățeste fondul de asociații.

Ludmila Toma

Mihai Grecu este un pictor în înțelesul deplin al cuvântului, deoarece în lucrările sale ne cucerește, mai ales, frumusețea picturii, frumusețea culorilor, uimitoarele sale invenții cromatice, contrastele coloristice și trecerile ușoare, gingașe și, în sfârșit, complexitatea fiecărei lucrări.

Boris Bernștein

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban